

Igor Minárik

Maliř Igor Minárik se narodil 23. řijna 1948 v Bratislavě. V letech 1963 až 1967 studoval na Střední škole uměleckého průmyslu v Bratislavě (prof. Rudolf Fila) a v letech 1968 až 1974 na Vysoké škole výtvarných umění v Bratislavě (oddělení monumentální malby, prof. Peter Matejka). Od roku 1989 člen skupiny Avance-Retard. Od roku 1974 působí na Základní umělecké škole v Bratislavě. Samostatně vystavuje od roku 1977, kolektivních výstav se účastní od roku 1978 (Francie, Itálie, Německo, Velká Británie). V letech 1976 a 1977 se účastnil vydání dnes již legendárních alb *Symposion III (Bratislava)*, *Album 77 (Ostrava)* a *Tvorba 1977 (Ostrava)*. Žije a pracuje v Bratislavě.

Foto Fero Horvat

Igor Minárik verí v súlade s najmodernejšou vedou (a čo grécki atomisti?), že práve tie najmenšie častice hýbu svetom. Avšak na rozdiel od vedy mu nestačí ich roztriedenie či zaradenie. Naopak, považuje každú za individuum, hodné maliarovej „ručnej“ pozornosti. Zavrhuje mechanické poňatie vytvárania masy. Prieči sa totiž jeho názoru na realizáciu ľudskej slobody jako ťažiadostivej pokory.

Základné charakteristiky jeho práce dozreli už v čase školských štúdií: nerozlučiteľná zmes „prvého videnia“, zodpovedajúceho ľarť brut a opačnej polarity, zjemnelosti až dekadentnej. Prímárne dotyky komponuje do zostáv od ukázaných a prehľadných vzorníkov až po chaotické labyrinty v radoch, ktoré možno do nekonečna nadstavovať. Uplatňuje v nich princíp adaptability, natoľko dominujúci, až sa mu stal metódou. Aj ten najničotejší prvok stojí za pozornosť a v spolupráci s ďalšími dokáže rozhybať projekčnú plochu. V tejto hre môžu figurovať nefiguratívne, nepoškvnené panenské prostriedky, ale i zavrňované banality, či už z pokleslého frázošlovía znakového alebo opotrebovane figuratívneho. Ako každá matéria, ktorou disponuje výtvarník, podnikajú tieto vonkajškovosti cestu k vnútornému pôsobeniu už hneď svojím zhromažďovaním, ktoré sa akosi samovoľne v hravom procese Minárikovej tvorby stáva organizáciou. Výrazová sila takto slobodnej masy dosahuje magickú hranicu uhrančivých, ba až telekinetických kvalít. Ako vidno, viera prenáša hory, ale ak ostaneme pro prírodovednom prímere: hmota sa mení na energiu.

Každá vážna aktivita, aj keď na prvý pohľad vykazuje parametre hry (pravidlá hier mávajú predsa stratégiu neúprosnej logiky), začína analytickým štádiom, zvažujúcim tvárnosť podmienok a materiálovú flexibilitu. Tým sa môže vonkajšie ustrojenie Minárikových kresbomaleb javiť ako analytické. Rukopisná stránka, jej čítanie, však v jeho prípade nekončí na sietnici. Sústredená fascinácia hustotou sa stupňuje vrením, vírením a varením. Takéto fyzikálne-kulinárske postupy skutočne Minárikove obrázky musia zažiť a prežiť. Sme ochotní ich potom stráviť i v sériach a čím bohatšie, tým sú stráviteľnejšie. Predstavuje sa nám tu zatiaľ nekončiace leporelo so závažnými vizuálnymi a haptickými hodnotami, i keď mnohé vznikly žertovným klamom a iné zase tá istá potmehúdskosť zakamuflovala. Sú to všetko peripetie hry s humánnym poslaním, ktorá predsa musí mať i svoje drápky. Reliéfné prerastanie niektorých prvkov do asamblážovej trojzrnmernosti niekedy materializuje to, čo inde bolo naznačené fikciou, ale ešte častejšie zahaluje. Vyvýšením prehlbuje. Vznikajú plazmatické a magmatické efekty, podporujúce energetiku a „dýchanie“ plochy.

Rezignácia na väčší formát nevyplýva iba z intímnej sústredenosti. Má svoje opodstatnenie najmä v Minárikovej koncepcii iskrení a sugescii v bezrozmerovosti, ktorá nenaznačuje ani začiatok a nateraz ani koniec kontinua nápadov. Trvanie na ich čírosti udrží pokope širokú rozlohu prvkov s rôznorodými charakteristikami. Homogenitu, ktorá ju vôbec potrebuje, dosiahne Minárik istejšie vtipnou konfrontáciou než detailizovaním, aj keď ani to neprotirečí jeho zámerom. Zvnútorňovanie procesom intimizácie vie integrovať i najnesúrodnejšie prostriedky: hmoty všetkého druhu, výtvarné i nevýtvarné, pokleslé i vznešené, naivné i rafinované, abstraktné

i popisné, malebné i suché, žartovné i hlboko vážne, tradičné i porušujúce normy a tabu. Sugestivnosť zážitku zodpovedá potom samozrejme sile integračného spojiva. Tú dokáže vyvinuť iba duch.

Niektoré Minárikove práce môžu pôsobiť dojmom istej hermetickosti, blízkej informálnemu ponoru. Líšia sa však druhom vytrženia. Minárikovo udržuje zmienené profiklady v stave akejsi dizonantnej harmónie. S najväčšou pravdepodobnosťou iba v takomto spôsobe vyvažovania môže svet fungovať. Dizonancie narúšajú jeho sklony k upokojujúcej usatosti, nedávajú príležitosť k nekritickému oddávaniu sa a vzrušujú, i keď celá štruktúra so svojim chodom jestvuje iba vďaka harmónii. Minárikov harmonizačný zmysel postupuje naprosto nemechanicky. Citlivosť sa stále obnovuje, ak nemá dojsť k nechutnému paradoxu, ktorý by znamenala „stará citlivosť“. Môže teda skutočnému senzitivovi niečo povedať tak často citovaný módny pojem „nová citlivosť“?

Pokusy o pomenovanie a čo i len približné slovesné vyjadrenie výtvarných prejavov narážajú vždy na značné ťažkosti a v niektorých prípadoch sa výtvarno akémukoľvek pojmoslovíu vzpiera natoľko, že deskripcii i asociáčnej verbalizácii rovnako zlyhávajú. Zdá sa mi, že Minárikov prípad patrí k nim.

Rudolf Fila, 1968

na hranicih medzi gestem a konstrukci
na hranicih medzi vážnosťi a ironií
na hranicih medzi černou a biľou
na hranicih medzi kresbou a malbou
na hranicih medzi racionálnim a lyrickým
na hranicih medzi čarami a plochou
na hranicih medzi parodií a parafrázi
na hranicih medzi materiálom a jeho narušením
na hranicih medzi známym a neznámym
na hranicih medzi dejem a záznamem
na hranicih medzi plochou a priestorem
na hranicih medzi hmotou a farbami
na hranicih medzi objektom a obrazem
na hranicih medzi známym a utajeným
vytváří Igor minárik své práce na papíře
a dokazuje

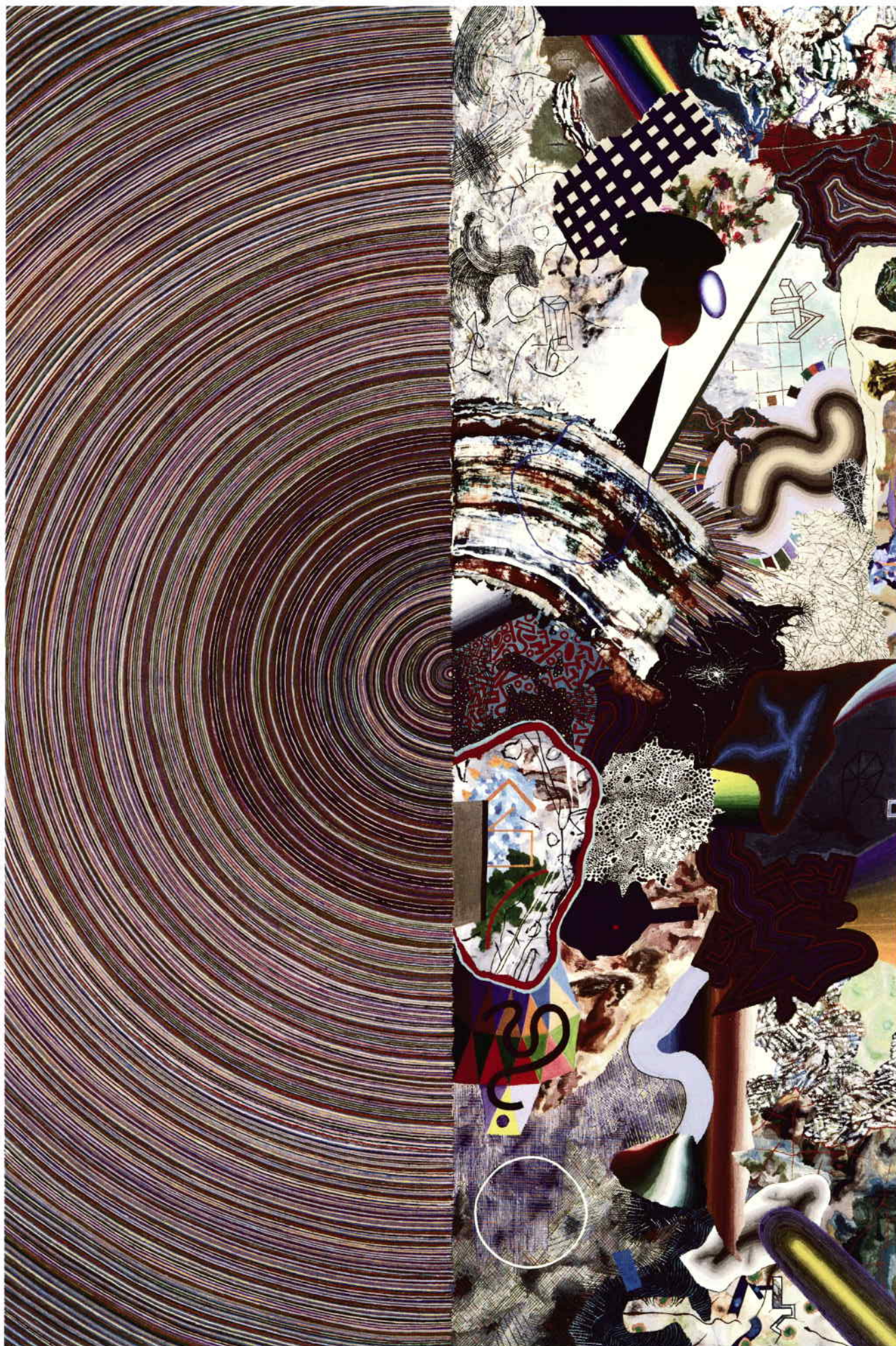
že nikoliv
gesto nebo konstrukce nebo vážnost nebo ironie nebo černá
nebo bílá nebo kresba nebo malba nebo racionální nebo
lyrické nebo čáry nebo plocha nebo parodie nebo parafráze
nebo materiál či jeho narušení nebo známé nebo neznámé
nebo děj nebo záznam nebo prostor nebo hmota nebo barvy
nebo objekt nebo obraz nebo známé nebo utajované
ale jejich vzájemné vztahy ať již vizuálně demonstrované
nebo jen potencionálně přítomné jako faktickým obsahem
a smyslem jeho tvorby

Jiří Valoch, 1977

Galerie Magna, Bieblova 3, 702 00 Ostrava / výstava potrvá od 26.8. do 30.9.2009

Tento projekt je realizován za finanční podpory statutárního města Ostravy a Městského obvodu Moravská Ostrava a Přívoz

12. 2. – 14. 4. 1996, tempera, 65 x 43 cm
Foto Martin Marenčin